दृष्टः प्रियाभिरमृतद्युतिदर्शमिन्द्र-
सञ्चारमत्र भुवि सञ्चरसि क्षितीश" ॥

"अत्रान्तःपुरीयमीत्यत्र" सुखविहारास्पदत्वस्य "सुतीयमीत्यत्र" स्नेहनिर्भरत्वस्य च साधारणधर्म्मस्य लोपः। एवमन्यत्र। इह च यथादितुल्यादिविरहात् औत्यादिविशेषचिन्ता नास्ति। इदञ्च केचित् औपम्यप्रतिपादकस्य वतेर्लोपे उदाहरन्ति तदयुक्तं। क्यङादेरपि तदर्थविहितत्वेनौपम्यप्रतिपादकत्वात्। ननु क्यङादिषु सम्यगौपम्यप्रतीतिर्नास्ति प्रत्ययत्वेनास्वतन्त्रत्वात् इवादिप्रयोगाभावाच्चेति न वाच्यं। कल्पवादावपि तथा प्रसङ्गात्। न च कल्पवादीनामिवादितुल्यतयौपम्यस्य वाचकत्वं, क्यङादीनान्तु द्योतकत्वं, इवादीनामपि वाचकत्वे निश्चयाभावात्। वाचकत्वे वा समुदितं पदं वाचकं "प्रकृतिप्रत्ययौ स्वस्वार्थबोधकाविति च" मतद्वयेऽपि वत्यादिक्यङाद्योः साम्यमेवेति। यच्च केचिदाहुः "वत्यादय इवाद्यर्थाऽनुशिष्यन्ते क्यङादयस्त्वाचारार्थे इति" तदपि न। न खलु क्यङादय आचारमात्रार्था अपि तु सादृश्याचारार्था इति। तदेवं धर्म्मलोपे दशप्रकारा लुप्ता।

(६५४) उपमानानुपादाने द्विधा वाक्यसमासयोः।

उदाहरणं।

"तस्या मुखेन सदृशं रम्यं नास्ति न वा नयनतुल्यं"।

अत्र मुखनयनप्रतिनिधिवस्त्वन्तरयोर्गम्यमानत्वादुपमान-